

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 77 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, sa 147. sjednice održane 20. juna 2016. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

sa **KONTROLNOG SASLUŠANJA mr Raška Konjevića, ministra finansija i Miomira M. Mugoše, direktora Poreske uprave, povodom mišljenja Državne revizorske institucije o reviziji uspjeha „Efikasnost Poreske uprave u sprovođenju mjera naplate poreskog duga“**

I Odbor je, na 144. sjednici održanoj 30. maja 2016. godine, u skladu sa članom 75 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, donio Odluku o održavanju kontrolnog saslušanja mr Raška Konjevića, ministra finansija i Miomira M. Mugoše, direktora Poreske uprave, povodom mišljenja Državne revizorske institucije o reviziji uspjeha „Efikasnost Poreske uprave u sprovođenju mjera naplate poreskog duga“.

Odboru je, u susret kontrolnom saslušanju, dostavljena informacija koju je sačinila Poreska uprava, odnosno Ministarstvo finansija, a koja sadrži niz tabelarnih pregleda relevantnih podataka o stanju, strukturi i dinamici kretanja poreskog duga, kao i izjašnjenje Poreske uprave povodom realizacije osam preporuka izdatih od strane Državne revizorske institucije (DRI) u vezi sa revizijom uspjeha koja je sprovedena u junu 2015. godine. Konstatovano je da je mišljenje DRI u vezi sa revizijom uspjeha formalni povod održavanja kontrolnog saslušanja, te da je saslušanje istovremeno posljedica višegodišnjeg rada i napora Odbora da se navedeno pitanje otvori u Parlamentu i zaokruži kroz kontrolnu raspravu i mogućnost primjene mehanizma podnošenja zaključaka Skupštini.

Na osnovu informacije koju je Poreska uprava dostavila, na Odboru je konstatovano da poreski dug u Crnoj Gori, na dan 12. jun 2016. godine, iznosi 584,7mil.€, te da je procijenjeno da je isti naplativ u iznosu od 230mil.€. Naime, 61 poreski obveznik ima dug iznad 0,5mil.€, i to 29 poreskih obveznika ima dug u intervalu od 0,5mil.€ do 1mil.€ sa ukupnim iznosom duga od 20,32mil.€, dok 32 poreska obveznika imaju dug iznad 1mil.€ sa ukupnim iznosom duga od 102,69mil.€. Shodno rješenjima Ministarstva finansija, u 2014. godini odloženo je plaćanje poreskih obaveza za 64 poreska obveznika u ukupnom iznosu od 26,86mil.€, pri čemu je na naplatu dospjelo 25,84mil.€ od čega je naplaćeno 14,29mil.€. Takođe, konstatovano je da je zaključcima o prinudnoj naplati poreskog duga obuhvaćeno 228,55mil.€, od čega je naplaćeno 71,65mil.€, kao i da se 18 poreskih obveznika nalazi na Crnoj listi koji su izjavili žalbu ili vode upravni spor sa ukupnim iznosom poreskog duga od 8,33mil.€. Na osnovu informacije, ustanovljeno je da je ukupan iznos koji poreski obveznici putem žalbi osporavaju kod drugostepenog organa 4,33mil.€, i to osporavanje poreskih obaveza u postupku po žalbi na utvrđivanje poreskih obaveza u iznosu od 1,86mil.€ i osporavanje u postupku prinudne naplate u iznosu od 2,47mil.€.

II U raspravi su učestvovali poslanici: Veljko Zarubica, Aleksandar Damjanović, Rešid Adrović, Srđan Milić, Zoran Jelić, Filip Vuković, Miloš Konatar, Almer Kalač i Damir Šehović.

Tokom rasprave postavljena su brojna pitanja i iskazani stavovi i mišljenja, koji se mogu rezimirati na sljedeći način:

- Ocijenjeno je da je ukupan poreski dug u iznosu od 584,7mil.€ (dugovni saldo svih poreskih obveznika iskazan u iznosu od 772,1mil.€) jedan od ključnih problema crnogorskih finansija.
- Navodi iz informacije koju je dostavila Poreska uprava, odnosno Ministarstvo finansija, ukazuju da poreski dug u Crnoj Gori iznosi 584,7mil.€, a da je iznos potencijalno naplativog poreskog duga oko 230mil.€. Imajući u vidu izjašnjenje Poreske uprave povodom realizacije preporuka DRI u kojem je navedeno da je iznos potencijalno naplativog poreskog duga 162mil.€, ukazano je na potrebu da Poreska uprava u saradnji sa Ministarstvom finansija u što kraćem roku utvrdi kriterijume procjene naplativog duga i shodno tome precizira realan i naplativ iznos poreskog duga.
- Ocijenjeno je neophodnim unapređivanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave, kao i modernizacija informacionog sistema. Polazeći od navedenog, kao i procjene da je naplativi poreski dug oko 230mil.€, ukazano je da Poreska uprava mora dosljedno i posvećeno primjenjivati postojeća zakonska rješenja, odnosno, set svih instrumenata koji su joj raspoloživi shodno Zakonu o poreskoj administraciji.
- Ukazano je na mogućnost izmjene Zakona o izvršenju i obezbijedenju kako bi se omogućila primjena instituta javnog izvršitelja u postupku naplate poreskih obaveza i time doprinijelo jačanju, ograničenih, resursa Poreske uprave.
- Ustanovljeno je da je ključni uzrok nastanka poreskog duga od 584mil.€ neplaćanje poreza i doprinosa na dohodak fizičkih lica u iznosu od 327mil.€, što čini 60% ukupnog poreskog duga. S jedne strane, ukazano je na mogućnost da se, u cilju rješavanja navedenog problema, pooštri kaznena politika i definiše adekvatna norma kojom bi se dodatno sankcionisalo neplaćanje ovih obaveza. S druge strane, ukazano je na potrebu da se u cilju sistemskog rješavanja problema sagleda mogućnost izrade akcionog plana naplate poreskog duga na period od godinu dana sa jasnim rokovima, kriterijumima i obavezama, a koji će biti dostupan Odboru i Skupštini Crne Gore.
- Konstatovano je da je Poreska uprava dostavila Ministarstvu finansija novi predlog akta o sistematizaciji radnih mjesta kojim nije predviđeno formiranje sektora poreske policije, kao i da novi Pravilnik o sistematizaciji i unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija još uvijek nije usvojen. Istaknuto je da je potrebno preispitati donošenje novog Pravilnika u dijelu koji se odnosi na Poresku upravu i insistirati na formiranju instituta poreske policije, s obzirom da je to važan sektor koji bi trebao da se bavi poreskom evazijom i da je shodno važećem Pravilniku i javnom konkursu izabran pomoćnik direktora Poreske uprave za taj sektor.
- S obzirom da, između ostalog, čak 61 poreski obveznik duguje preko 0,5mil.€, istaknuto je da treba pokrenuti odgovarajuće procedure za utvrđivanje pojedinačne odgovornosti za nastanak ovih poreskih dugova, kao i kreirati adekvatan model i intenzivirati aktivnosti u naplati duga, kao i sprovoditi kontinuiranu kontrolu i reviziju poreskih obveznika.

- Istaknuto je da se poreski dug može izmiriti samo na zakonom predviđeni način, odnosno da u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji poreska obaveza prestaje naplatom poreza, zastarjelošću poreza i na drugi zakonom propisan način.
- Konstatovano je da je po osnovu rješenja Ministarstva finansija o odloženom plaćanju poreskih obaveza na naplatu dospjelo 25,84mil.€, od čega je naplaćeno svega 14,29mil.€, a da je ugovorima o izmirenju poreskih obaveza imovinom obuhvaćeno 25,24mil.€, od čega je realizovano samo 14,7mil.€. U vezi sa tim, istaknuto je da je potrebno preispitati da li su rješenja donijeta u skladu sa odgovarajućim propisima, da li su uzimana adekvatna sredstva za obezbjeđenje duga, kao i da li je bilo nesavjesnog postupanja u Poreskoj upravi, po osnovu navedenih rješenja i ugovora u dijelu njenih nadležnosti, a koja su omogućila rast poreskog duga. Zatraženo je da Ministarstvo finansija dostavi Odboru informaciju o rješenjima o odlaganju poreskih obaveza za period 2013-2016. godine.
- Iskazano je nezadovoljstvo povodom navoda iz informacije Poreske uprave koji se odnose na nemogućnost naplate većeg dijela duga po osnovu poreza na promet nepokretnosti u iznosu od 49,21mil.€. Ocijenjeno je potrebnim da se uspostavi intenzivnija saradnja između Poreske uprave i Uprave za nekretnine kako bi se došlo do adekvatnog rješenja u naplati ovog poreza.
- Ocijenjeno je značajnim da se sprovodi neselektivan pristup u primjeni zakonskih odredbi za naplatu poreskog duga, posebno u dijelu odloženog plaćanja, prema svim štampanim i elektronskim medijima u Crnoj Gori, čime bi se obezbijedio kredibilan medijski ambijent, kao i prema velikim kompanijama, malim i srednjim preduzećima i privrednim društvima u kojima država ima većinsko vlasništvo. Zatraženo je da Ministarstvo finansija dostavi Odboru informaciju o iznosu naplaćenih poreza po vrstama i iznosu poreskih dugovanja medija, kao i dogovoreno da se od Agencije za elektronske medije zatraži informacija o iznosu naplaćenih prihoda, dugovanjima i otpisanim potraživanjima emitera.

Detaljna izlaganja učesnika u raspravi, postavljena pitanja i dati odgovori sadržani su u zapisniku sa 147. sjednice Odbora.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović ukazao je da, u skladu sa članom 77 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postoji mogućnost podnošenja predloga zaključaka Odbora.

Za izvjestioca Odbora na Skupštini Crne Gore određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović, s.r.